

VODNA IMENA NA OBMOČJU SAVINJE, ZGORNJE IN SREDNJE SOTLE

Anton Sore*

Izvleček:

Zbrali smo vodna imena, ugotovili njihovo pogostnost in razširjenost ter jih po prvotnem pomenu razvrstili po panogah v geografski sistem.

HYDRONYMS IN THE AREAS OF THE SAVINJA, ZGORNJA SOTLA, AND SREDNJA SOTLA RIVERS

Abstract:

Hydronyms have been arranged according to their original meaning and included in the individual branches of the geographical system.

Uvod

Vodna imena smo prevzeli s temeljnih topografskih načrtov in Krajevnega leksikona Slovenije (3K, 1976)¹. Razumljivo je, da je vodnih imen mnogo manj kot toponimov. Od približno 700 vodnih imen jih četrtino nismo mogli zajeti v geografski okvir, bodisi da etimološko niso dovolj pojasnjena, npr. Dreta, Paka, Savinja, Sotla, Voglajna idr., ali pa niso zemljepisno povedna, npr. Brlovka, Cucka, Lizavnica idr. Pogostnost imen smo razdelili na pet stopenj in jih v besedilu označili z rimskimi številkami: I 0–5, II 6–15, III 16–30, IV 31–50, V 51 in več.

Velike reke in gorovja so omogočala orientacijo v širši pokrajini še pred trajno naselitvijo in so usmerjale tudi poznejšo kolonizacijo. Imena večjih vodnih tokov so starejša kot krajevna imena, nekatera segajo v predindoevropsko dobo (Bezljaj 1956, I K, 5). Večina krajevnih imen je nastala v času notranje kolonizacije našega ozemlja, ki je bila v glavnem končana v 13. stoletju. Imena nastajajo nenehno, vendar je odstotek vodnih, gorskih in krajevnih imen, ki se kasneje pojavijo v

* Dr., izr. prof. v pokoju, Kajuhova ulica 7, 63000 Celje

¹ K – knjiga

jeziku, neznaten (Bezljaj 1955/56, 239). Pri dvobesednih vodnih imenih so občna imena pogosto dopolnjena z imeni oseb, naselbin ali drugimi značilnimi lastnostmi, kar je vplivalo tudi na našo razvrstitev.

Vodna imena po geografskih panogah

Pri večjih rekah razlikujemo zgornji, srednji in spodnji tok, vendar to določilo navadno ni stalni sestavni del hidronima, pač pa območja, pokrajine. Pri Savinji smo v tem pogledu nekoliko v zadregi, ker obsega Spodnja Savinjska dolina večji del srednjega Posavinja. Marsikak potok, struga, graben se imenuje po naselju, kjer izvira ali skozi katerega teče, npr. Šmarski potok, Nezbiški, Sečovski, Tinski, Lokoviški potok, Letuška struga, Podvinska struga, Mozirnica, Motnišnica, Ogorevski graben itd. Ponekod je očitna zveza vodnih imen z ledinskimi in orografskimi, npr. Zapotoški graben, Virtnica, Malški potok, Temnjaški potok idr. Omenjene primere smo v nadaljevanju razvrstili po izvirnem pomenu naselja, gore itd.

Na kamnita, skalnata, peščena, blatna tla ali okolico opozarjajo imena Kamenščica (SA, I)², Pečovnik, Pečovnica, Pečovski studenec (SA, I), Pešnica (SA, I), Brnica ("blato"), Brniški potok (Bezljaj 1956, I K, 90, SA, I).

Orografske pomen imajo vodna imena Strmina, Strmiški graben (SA, I), Zagorski in Zahomski potok (SO, SA, I), Ojstrški graben, morda tudi Slomniški graben (Bezljaj 1961, I K, 195, SA, I). Najbolj pogostno ime, povezano s površjem in vodo, je graben. Za Badjuro je Pleteršnikova razlaga grabe, grabna kot jarka (Pleteršnik 1894–95, I K, 242) nepravilna in nepopolna. "Gaben ni zgolj navadni, obcestni ali travniški, odtočni, pritočni, prestrežni jarek (dražnica), ki je vedno le delo človeških rok, marveč premnogokrat tudi velika, po vodi razdejana, razrita, izjedena izgrebina, tokava, žlebina, npr.: grape, korita, doli, včasih tudi dolinice, doline." (Badjura 1953, 208.) Za geografski sistem izbranih grabnov je v porečju Savinje približno 130, precej manj, približno 20, jih je v obravnavanem Posotelju. Na tem mestu navajamo samo enobesedna imena tega tipa ter večbesedne zveze s pridevniškimi dopolnili, npr. Grahen, Globoki graben, Prvi, Srednji, Veliki, Dolgi, Hudi, Temni, Rjavi, Črni, Beli graben itd. (SA, II, SO, I). Terenske tesni ponazarjajo imena Tesen, Tesnica, Steska, Stiska (SA, I). Iz dolinskih končin pritečeta Kotovec in Kotnica (SA, I). Različne oblike poglobljenega sveta, povezanega z vodo, označujejo imena Globočec, Globočnica, Globočaj, Globača, Globevnik (SA, II), Dolinca (SA, I), Draga, Globoka draga (SA, I), Dovec, Dovški potok (SA, I), Dolski potok (SO, I), Na koritu (izvir, SA, I), Na jami (izvir), Jamnik (SA, I), Brezniški potok (SA, I), Zijalka (SA, I), Žrelo, Žrela (SA, I), Peklenščica (SA, I). Na Zgornjem Sotelskem in v Spodnji Savinjski dolini sta doma vodni imeni Zibiški potok in Zibika (Badjura 1953, 79). Sem bi lahko uvrstili tudi Lomski studenec (Bezljaj 1956, I K, 357–59, SA, I).

² Za Posavije uporabljamo kratico SA, za Posotelje SO.

Na veter in mraz kažejo imena Spihavnik (SA, I), Mrzlek (SO, I) in Mrzli graben (SA, I).

Prvotno je imel vsak tip gozda svoje ime, in sicer po botaničnih in terenskih značilnostih ali pa po legi. "Abstraktni kolektiv" je plod verjetno zelo mladega razvoja (Bezljaj 1956/60, 115). Hidronimi iz osnove gozd so v Savinjsko-Sotelski Sloveniji bolj redki, npr. Gozdnica (SA, I). Tudi vodnih imen o logu in gaju je manj kot ledinskih in krajevnih. V Celjski kotlini sta dve Ložnici, prva se izliva neposredno v Savinjo, druga pa v njen pritok Hudinjo. Na log spominja ime Zaloga (SA, I), na gaj pa Zagajski potok (SA, I). Bukev je pri nas prevladujoča drevesna vrsta, vendar je ne zasledimo v vodnih imenih. Druge drevesne vrste so sicer prisotne, a ne presežejo prve stopnje pogostnosti. Sem sodijo Brezovec, Breznica, Brezniški potok, Brezovica, Brezov graben (SA), Dobovski potok, Gabrski potok, Cerovski potok (SO), Javoršca, Jesenica, Topolovec, Lipnik, Lindeški potok, Vrba, Vrbnica, Ivovec idr. (SA). Naselitveni in gospodarski procesi v preteklosti so vplivali na spremembe v sestavi gozda, listavce so tudi v nižini marsikje zamenjali donosnejši iglavci. V to skupino hidronimov sodita Smreški graben in Jelovnik (SA, I). Grmovno rastje in podrastje predstavljajo Leskovski potok (SA, I), Ostrožni potok (SA, I), Resevničnica (SA, I), Trnava, Trnavica, Trnovščica (SA, I). Posebej velja omeniti Dupelnik, Brstniški potok, Gložnico (Bezljaj 1956, 1 K, 179, SA, I). Pleš, Zapleš, Pleša lahko pomenijo nepreoran (neporasel) prostor med njivami ali na sami njivi, grintav prostor ali ploščata tla vrh gore, plešeglavo goro" (Badjura 1953, 126), v Posavinju je znan samo hidronim Zapleš.

"Na splošno smemo reči, da območja krajevnih imen po listavcih in po sadnem drevju sovpadajo z območji starejše slovenske agrarne naselitve." (Blaznik, Grafenauer idr. 1970, 68–69.) Obdobje od 10. do 13. stoletja pomeni višek srednjeveške kolonizacije. Ko je v nižjih legah začelo primanjkovati tal, ugodnih za obdelovanje, se je naselitveni tok obrnil višje, tudi nad tisoč metrov visoke kraje. Višinska kolonizacija se je začela pri nas že v 13. stoletju in je trajala do 15. stoletja. Na krčevinah, lazah, trebežih, lajšah, požarih, požegah, na presekah, žlakah itd. so nastale samine, naselja. Zlasti za samotne kmetije so značilna imena po priimkih s sufiksi -evo, -ovo (Blaznik, Grafenauer idr. 1970, 78). V Posavinju in Posotelju srečujemo vodna imena Trebnik, Trebnica, Trboljca, Trbiška zijavka (SA, I), Trebčica (SO, I), Palenk (Bezljaj, 2 K, 1973, SA, I), Ogorevski graben (Bezljaj 1955, 19–20, SA, I), Žikovca (Vatovec 1929, 63, SA, I), Lažanska voda (Bezljaj 1955, 18, SA, I), Laščica (Bezljaj 1955, 17, SA, I) ter morda Velunja (Bezljaj 1961, 2 K, 291–92, SA, I) in Velenjščica (Bezljaj 1961, 2 K, 294; 1955, 8–9, SA, I).

Po vsej Sloveniji so znana krajevna, ledinska in vodna imena povezana z bolj ali manj mokrotnimi, dolinskimi, travnimi površinami: Lokavec, Lokavški potok, Lokoviški potok, Ločka struga, Ločica (SA, II), Ločnica (SA, I, SO, I). Po rastlinah se imenujeta Koprivnica (SA, I) in Lepena (SA, I). Virte in Virtnica označujeta močvirske travnike in dele gozdov, kjer ob deževju zastaja voda (Bezljaj 1961, 2 K, 301). Razen krajevnih in ledinskih imen Čret, Čreta, Začret poznamo pri nas tudi

vodno ime Čret (SA, I). Teršnica kaže na trs (Bezljaj 1961, 2 K, 301, SO, I), Senovniški potok pa verjetno na seno (Bezljaj 1961, 2 K, 182, SO, I). Hidronim Mozirnica in toponim Mozirje pomenita močvirje (Bezljaj 1961, 2 K, 37, SA, I).

V vodnih imenih so zastopane razne vrste živali, ki pa niso pogostne, npr. Golobnica, Golobinski potok (SA, I in SO, I), Petelinja zlaka (SA, I), Lesičnica (SO, I), Medvednica (SO, I), Jelenca (SA, I), Pajkovka (SA, I), Kostrivniški potok (SO, I), Mišnica (SA, I), Polžanski potok (SO, I), Rakovski potok (SA, I), Račnik (SA, I), Klošnica (SA, I). O domačih živalih pričajo npr. Konjščica (SA, I), Kravji potok (SA, I), Kozji graben (SA, I), Podkoželjski potok (SA, I), Svinjski graben (SA, I in SO, I), Mačkovec ali Mačkova (SA, I). Iz osnove rog so nastala imena Rogatnica (SO, I), Rogačnica in Rogačnik (SA, I). Nekatera živalska imena so metaforična in se nanašajo na psihofizične lastnosti ljudi.

Vodna imena označujejo izvire, studence, struge, potoke, ribnike, jezera idr., barvo njihovega dna ali bližnje okolice, šumenje in sopuh vode, vodnatost, stanovitnost in dolžino toka, bistrost tekočih voda, propustnost in lahko topljivost kamnin, mineralno sestavo, temperaturo vode itd. Navedimo nekaj primerov: Izvirnica, Prvi izvir (SA, I), Kropa (SA, I), Presihajoči studenec, Studenec, Beli in Zlati studenec (SA, I), Studenčni graben (SA, I), Močila (SA, I), Struga (Mozirska, Letuška, Podvinska idr., SA, I), Vodiški graben (SA, I), Potok, Potočnica, Potoški graben, Dolgi, Hudi, Hudičev potok (SA, II), Reka, Velika, Mala reka, Rečica (SA, I), Črna, Črnil (SA, I), Črni potok (SA, SO, I), Bela, Belščica, Bela voda (SA, I), Beli potok (SA, SO, I), Ponikva, Ponkva (SA, I), Suha, Suhi potok, Sušnica (SA, II), Sušica (SA, SO, I), Hudournik, Hudournica (SA, I), Motnišnica (SA, I), Bistrica (SA, SO, I), Sopota (SA, I), Šumečnica (SA, I). Vodno ime Bistrica je na Slovenskem zelo pogostno in pomeni hiter, prozoren, čist vodotok. Po Bistricah se imenujejo tudi naselja: Bela, Črna, Sopota in Motnišnica so primarni hidronimi. Dokaj pogostne so pri nas vode z večjo množino raztopljenih mineralnih snovi, npr. Slatina, Slatinski potok, Klobaša (Bezljaj 1956, 1 K, 263), Kislava voda, Slana voda (SA, II), a tudi toplice ne manjka, npr. Toplica (SA, I), Topliški potok (SA, I). Z jezerom so povezana imena Jezera³, Jezerščica (SA, I), Jezeričica, Jezersko korito (SO, I). Od stoječih voda omenimo še Ribnik (SA, I, SO, I), Mlake, Slana mlaka (SO, I), Možna (Bezljaj 1961, 38) in Lava (SA, I). V imenu Zlačka graba (Zlaka) se utegne skrivati star, pozabljen hidronim (Bezljaj 1968, 4, SO, I).

Romane in romanizirane prebivalce rimske države so Germani imenovali Valhe, Vlahe in Lahe, imena so prevzeli Slovani in za njimi Slovenci. Na predslovenske naseljence opozarjajo krajevna imena z odgovarjajočimi najdbami (Laško, Lahomno, Laška vas pri Celju) in vodna imena Lahomnica, Lahov graben, Lahomščica in Lahovski potok. Lahi — Italijani, Furlani — so se priseljevali k nam tudi kasneje, npr. kot graditelji železniške proge pri Zidanem Mostu (M. Kos 1939,

³ Montanogenih jezer v Velenjski kotlini nismo upoštevali, ker se niti tla niti imena ugreznin niso ustalila.

231). Mlajšega izvora sta imeni Rimski graben in Nemški graben. Ob starih imenih različnega, večinoma tujega izvora je cerkev s širjenjem krščanske vere uvajala nova (Keber 1988, 29). Svetniška in druga rojstna imena odkrivamo v vodnih imenih Lenartov graben, Jakopičev, Lukežev, Klavžev, Jurčev, Jerkin graben, Kristanca, Andrejkovka, Ična (Bezljaj 1956, 1 K, 221), Rojkov ribnik, Stojanškov graben, Zorkov graben (SA, II), Trebušnica (Bezljaj 1961, 2 K, 271, SA, I), Draganja (Bezljaj 1956, 1 K, 147), Lucijanov graben, Marinčev graben (SO, I). Iz pridevniških izvedenk krajevnih imen, ki imajo za podlago antroponime, so nastala vodna imena Arnaški potok (tudi Arnaščica, Bezljaj 1956, 1 K, 39), Frankolovski potok (J. Orožen 1969, 476), Braslovško jezero (Bezljaj 1956, 1 K, 79), Nezbiški potok (Bezljaj 1961, 2 K, 53), morda Paneški graben (Pintar 1909, 126, SA, II) itd. Hidronimov po osebnih imenih s priponskim obrazilom na -ov, -ev je sicer veliko, vendar marsikatero po prvotnem pomenu ne sodi v geografski okvir. Imena tega tipa prevladujejo v goratem svetu Posavinja. Če bi etimološko jasna svojilna osebna imena razvrstili po geografskih panogah, bi k površju vključili npr. Vrhovšev graben, Hribarjev, Vrtački graben, Globovškov graben idr. (SA, II), k podnebju Burjanov graben (SA, I), k vodovju Jezernikov graben, Slapnikov, Potočnikov, Krumpačnikov graben (Bezljaj 1956, 1 K, 315, SA, I), Grabnarjev potok (SA, I), k rastlinstvu Resnikov graben (SA, I), k živalstvu Medvedov graben, Kozlov, Grilčev graben idr. (SA, II). Predelavo in spravilo lesa (nemško fludern) spoznamo v imenih Kolarjev graben, Tišlerjev studenec, Fludernikov graben (SA, I), predelavo rude in obdelavo kovin v Fužinčevem grabnu in Kovnikovem grabnu (SA, I), družbeno razliko v imenih Kraljev vrec in Kočarjev graben (SA, I). Osebna, krajevna in ledinska imena iz osnove knez so tudi na Savinjsko-Sotelskem dokaj pogostna, hidronim Knežak pa srečamo le v Gornji Savinjski dolini. Enakega pomena je verjetno Virštanski potok na Srednjem Sotelskem (Bezljaj 1961, 2 K, 301). Knez naj bi imel v toponimih enak pomen kot kosez (Kelemina 1925, 152). Svetniška imena opazimo v hidronimih Šmarski potok (SO, I), Šentviški, Šentjanški potok, Šentflorjanščica, Šmartinsko jezero (SA, I). S krščanstvom so povezana tudi imena Cerkovnica, Žegnani studenec, Kriški graben, Farovski, Mežnarjev (SA, I), Župnijski graben (SO, I).

Obrambno funkcijo izražajo vodna imena Gračnica, Graščinski graben in Podgrajščica (SA, I). Morda bi smeli k tej skupini dodati še Tinjski potok (Bezljaj 1961, 2 K, 261, SO, I).

“Pri analizi slovenskih imen z vas in selo bi bilo treba upoštevati predvsem čas in različne kolonizacijske valove. V sestavljenkah z antroponimi je tip vas nedvomno starejši.” (Bezljaj 1959/60, 206.) Prvotno je bilo selo ena sama naselitvena in gospodarska enota, “kmetija, dvor ali podobno” (Kos 1966, 94). S toponimi Selo, Selce, Sevce so povezana vodna imena Selski potok, Selščica in Sevšica (SA, I). V ta okvir spada morda tudi Ljubnica (Bezljaj 1956, 1 K, 352). Dvor lahko pomeni vladarjevo bivališče, kmečko dvorišče ali dom, hišo (SSKJ, 1 K, 543). Po naselju Dvor se imenuje Dvorski potok (SO, I), po Hramšah Hramški

graben (SA, I), po Košnici Košniški potok (SA, I). Pleteršnik razlaga Košnico s kašto, kašco, "die Getreide Kammer" (Pleteršnik 1894, 1 K, 446).

Vodnih imen po njivah, poljih pri nas ni, pač pa poznamo Vrtič graben (SA, I), Devški potok (Bezljaj 1956, 132, SO, I), Preloški potok (SO, I), Voložnico (Bezljaj 1961, 313, SA, I) in Leniško (tudi ledinsko ime Leniše, SA, I).

Kljub vinorodnim okolišem je razmeroma malo vodnih imen po vinski trti: Trtični graben, Podvinski potok (SA, I, SO, I). Tudi pri sadju v tem pogledu ni večje izbire: Slivniški graben, Slivniški potok, Slivniško jezero, Slivje (SA, I, SO, I) in Tepkarica (SA, I).

Na mline spominjata imeni Mlinščica in Žirovnica (Bezljaj 1961, 2 K, 351, SA, I), na stare steklarne ob zgornji Paki in Sotli pa Glažarca in Glažuta (J. Orožen 1961, 229, SA, I) ter na fužine Fužinski potok (SO, I).

Skozi naselje Tržišče pri Rogaški Slatini teče Tržiški potok (So, I), na trgovino kaže tudi Kramarica (SA, I). Vodni imeni Brode in Mostni graben lahko uvrstimo k prometu (SA, I), morda tudi Pirešico (Bezljaj 1961, 2 K, 91).

Sklep

Po številu vodnih imen Zgornje in Srednje Sotelsko zaostajata za Posavinjem. Od približno 500 geografsko opredeljenih vodnih imen se jih četrtina nanaša na prebivalstvo, predvsem na svojilna osebna imena, ki prevladujejo v hribovitem svetu. Najbolj pogosten je dvobesedni sestav osebnih imen z obecnima imenoma graben in potok. Razvrščenih grabnov je okrog 130, potokov pa okoli 50. Znana so občna vodna imena, povezana s pridevniško oblikovanimi toponimi, ki imajo za podlago antroponime. Nad petino (22,7 %) hidronimov označuje stoječe in tekoče vode, njihove fizične in kemične lastnosti ter druge značilnosti. Gozdnemu in travniškemu rastju pripada 15 % vodnih imen. Prevladujoči listavci so marsikje v družbi s potoki in grabni, v manjši meri velja to tudi za podrastje, loge, lope in njihove izvedenke. Opazno mesto imajo krčevine (2,6 %). Površinske oblike so zastopane s 14,3 %, živalski svet z 8,0 %, na ostale naravne danosti, na družbeno-gospodarske dejavnosti in naselja pa odpade okrog 1,5 %. Poljedelstvo, vinogradništvo, sadjarstvo, obrt, rudarstvo in industrija so prisotni v vodnih imenih samo s 3 %. Več imen bi pričakovali pri obrti, odvisni od pogonske moči tekočih voda, vendar so vodna imena starejša kot gospodarski obrati ob strugah. Primerjava vodnih imen s krajevnimi in ledinskimi imeni istega območja (Sore 1993, 109) pokaže večjo razliko v korist vodnih imen pri vodovju, prebivalstvu in živalskem svetu, pri vseh drugih delih geografskega sistema pa je odstotek hidronimov manjši. Posebno izrazito je redko pojavljanje vodnih imen pri poljedelstvu, gozdnem rastju in krčevinah ter pri površju in travništvu.

Conclusion

The number of hydronyms in the areas along the Zgornja Sotla and the Srednja Sotla is lower than in the area along the Savinja. From among 500 geographically defined hydronyms, one quarter refer to population; especially frequent are possessive forms of proper names which prevail in the mountainous parts. The most frequent are two-word formations consisting of a proper name combined with "graben" (a ditch) and "potok" (a brook). There are about 130 registered names with "graben", and about 50 with "potok". There are examples of common hydronyms, connected with adjectival forms of toponyms based on anthroponyms. Over one fifth (22.7 %) of hydronyms denoting still and running waters refer to their physical and chemical properties and other characteristics. 15 % of hydronyms refer to vegetation of woods and meadows. The names of prevailing deciduous trees are often combined with "potok" or "jarek", and it is also true — to a lesser extent — of the names of undergrowth, groves, meadows and their derived forms. A significant share belongs to cleared lands (2.6 %). Surface forms occur in 14.3 % of hydronyms, fauna in 8.0 %, while other natural conditions, socio-economic activities and settlements occur in approx. 1.5 % of hydronyms. Agriculture, viticulture, fruit growing, crafts, mining and manufacturing industry occur but in 3 % of hydronyms. More hydronyms might be expected to be connected with water-power-based crafts; however, hydronyms are of older origin than water powered plants along the rivers. The comparison of hydronyms and fallow names of the same area (Sore, 1993, p. 109) shows a greater occurrence of hydronyms connected with population-, and zoo-spheres, while all other spheres of geographic system show smaller percentage of connection with hydronyms. Especially characteristic is the rare occurrence of hydronyms referring to agriculture, forests, cleared land, surface forms and grasslands.

Viri in literatura:

- Badjura, R., 1953: Ljudska geografija, terensko izrazoslovje, Ljubljana.
Bezljaj, F., 1968: Novejša dognanja v slovenski toponomastiki, V. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana.
Bezljaj, F., 1956, 1961: Slovenska vodna imena, I. in II. del, SAZU, Ljubljana.
Bezljaj, F., 1955: Krčevine, Slavistična revija, 1–2, Ljubljana.
Bezljaj, F., 1959/60: Pomenska kategorija "gozd" v slovenščini, Slavistična revija, Ljubljana.
Bezljaj, F., 1959/60: Vas in selo v slovenski onomastiki, Jezik in slovstvo, Ljubljana.
Bezljaj, F., 1955/56: O besedah in imenih, Jezik in slovstvo, Ljubljana.

- Blaznik, P., Grafenauer, B., Kos, M., Zwitter, F., 1970: Kolonizacija in populacija, Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev, Ljubljana.
- Keber, J., 1988: Leksikon imen, Izvor imen na Slovenskem, Celje.
- Kelemina, J., 1925: Nekaj o dulebih na Slovenskem, ČZN, Maribor.
- Kos, M., 1939: Vlahi in vlaška imena med Slovenci, Glasnik muzejskega društva za Slovenijo, 1–4, Ljubljana.
- Kos, M., 1966: "Vas in selo" v zgodovini slovenske kolonizacije, SAZU, Razprave V, Ljubljana.
- Krajevni leksikon Slovenije 1976, III., Ljubljana.
- Mladinska knjiga in Geodetski zavod Slovenije, 1992: Atlas Slovenije, Ljubljana.
- Orožen, J., 1961: Štiri skice iz zgodovine Rogaške Slatine, Celjski zbornik, Celje.
- Orožen, J., 1969: Lastna imena v severnem pasu celjske okolice, ČZN, Nova vrsta V, Maribor.
- Osnovne državne karte 1 : 5000 in 1 : 10000, občinske geodetske uprave: Celje, Laško, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Velenje in Žalec.
- Pintar, L., 1909: Imenoslovne črtice, Izvestja muzejskega društva za Kranjsko, Ljubljana.
- Pleteršnik, M., 1894, 1895: Slovensko-nemški slovar, I in II, Ljubljana.
- Sore, A., 1993: Mladinska in krajevna imena v Savinjsko-Sotelski Sloveniji, GV, Ljubljana.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika, SSKJ, 1970, I., SAZU, Ljubljana.
- Vatovec, F., 1929: Kolonizacija laškega okraja v luči krajevnih in ledinskih imen, ČZN, Maribor.